

Scientific journal
PHYSICAL AND MATHEMATICAL EDUCATION
Has been issued since 2013.

ISSN 2413-158X (online)
ISSN 2413-1571 (print)

Науковий журнал
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНА ОСВІТА
Видається з 2013.

<http://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/>

Ковтонюк Г.М. Персональний сайт викладача як ефективний засіб організації самостійної пізнавальної діяльності майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін // Фізико-математична освіта : науковий журнал. – 2017. – Випуск 4(14). – С. 205-208.

Kovtonyuk G. Personal Site Of The Teacher As An Effective Means Of The Organization Of Independent Cognitive Activity Of Future Teachers Of Physical And Mathematical Disciplines // Physical and Mathematical Education : scientific journal. – 2017. – Issue 4(14). – P. 205-208.

УДК 004.738.5:378

Г.М. Ковтонюк

Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського, Україна
galyna.kovtonyuk@gmail.com

ПЕРСОНАЛЬНИЙ САЙТ ВИКЛАДАЧА ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Анотація. У статті зазначено важливість використання засобів мережі Інтернет в навчальному процесі, зокрема, освітніх сайтів, наведено їх класифікацію. Розглянуто способи створення сайтів. Проаналізовано можливості використання персонального сайту викладача для організації самостійної пізнавальної діяльності майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін. Зокрема, розглянуто досвід використання власного сайту <https://sites.google.com/site/sajtkovtonukgm> для організації самостійної пізнавальної діяльності студентів фізико-математичних спеціальностей Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, створеного за допомогою безкоштовного хмарного сервісу Google Sites. Зазначено його особливості, простоту створення і користування студентами цим сайтом. Використання персонального сайту викладача дозволяє оптимізувати навчальний процес в аудиторний і позааудиторний час, ефективно організувати самостійну пізнавальну діяльність майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін.

Ключові слова: організація самостійної пізнавальної діяльності, майбутні вчителі фізико-математичних дисциплін, персональний сайт викладача, сервіс Google Sites.

Постановка проблеми. В умовах реформування вищої освіти України відбувається стійка тенденція до змін в організації навчального процесу, зокрема, зменшення аудиторних годин і, відповідно, збільшення годин на самостійне вивчення дисциплін. Результативність останнього можлива за умови належної комунікації між учасниками навчального процесу та відбору ефективних засобів організації самостійної пізнавальної діяльності студентів. Так, сьогодні серед усіх інформаційних комунікацій найважливішою є мережа Інтернет, яка відображає функціонування різних галузей суспільства і допомагає у професійній діяльності, забезпечує спілкування, проведення дозвілля незалежно від професії, соціального статусу та вікових відмінностей особистості. А використання можливостей мережі Інтернет в освіті і науці вже є необхідністю сучасності. Зокрема, в наш час з різних причин все частіше з'являється потреба в організації самостійної пізнавальної діяльності та дистанційного навчання студентів засобами глобальної мережі. Тому в цій ситуації, на нашу думку, наявність освітніх сайтів, у тому числі персональних сайтів викладачів, де могли б бути викладені відповідні навчальні матеріали, є край необхідною.

Аналіз актуальних досліджень. Проблема організації самостійної пізнавальної діяльності, як свідчить аналіз психологічної та педагогічної літератури, знайшла своє відображення як у класичній педагогічній спадщині (Дж. Дьюї, Я. А. Коменський, Ж.-Ж. Руссо, В. Сухомлинський, К. Ушинський та ін.), так і в працях сучасних вітчизняних і зарубіжних учених. Науковцями розглянуто дидактичні основи активізації самостійної навчальної діяльності; здійснено аналіз різних аспектів формування пізнавальної самостійності, досліджено впливи самостійної роботи на навчально-виховний процес; обґрунтовано окремі аспекти організації самостійної роботи; здійснено порівняльний аналіз організації самостійної пізнавальної діяльності

(Л. Арістова, С. Архангельський, Ю. Бабанський, Л. Виготський, М. Гарунов, Е. Голант, В. Давидов, М. Данилов, Д. Ельконін, Б. Єсіпов, Л. Жарова, В. Загвязинський, І. Зязюн, М. Касьяненко, В. Козаков, В. Крутецький, І. Лернер, І. Огородников, В. Оконь, П. Підкасистий, Н. Половнікова, М. Скаткін, М. Сметанський, М. Солдатенко, Н. Талізіна, Т. Шамова та ін.).

Як засвідчує аналіз літератури, питаннями організації навчального процесу і, зокрема, організації самостійної пізнавальної діяльності школярів та студентів за допомогою освітніх ресурсів мережі Інтернет займалися О. Адаменко, В. Биков, Р. Гуревич, М. Жалдак, А. Забарна, Л. Карташова, М. Ковтонюк, Н. Морзе, В. Раков, Ю. Рамський, О. Резіна, О. Співаковський, О. Спирін, Г. Ткачук та ін.

Як зазначає Г. Ткачук ([6, с. 38]), «персональні сайти можуть створюватись вчителями, учнями, студентами, викладачами. Дана категорія сайтів набула великої популярності серед вчителів та викладачів, оскільки дає змогу розміщувати власні навчальні матеріали, здійснювати модерацію та управління сайтом, залучати до навчальної діяльності учнів або студентів, використовуючи різні засоби інтерактивної взаємодії. Персональний сайт вчителя або викладача є своєрідним робочим кабінетом, де знаходять всі необхідні для роботи матеріали та інструменти».

На думку Л. Карташової ([1, с. 6]), «саме наявність особистого сайту викладачів (вчителів), створеного засобами Web 2.0 – технологій, може стати вагомим внеском у розв'язанні проблем, які виникли. Їх застосування дозволяє зберегти тенденцію дистанційного розширеного доступу до отримання освіти без зниження її якості, надає можливість зробити навчально-виховний процес більш гнучким. При цьому в студентів (учнів) не тільки формуються відповідні знання, уміння та навички, а й розвивається мислення, уява, пам'ять, здатність до творчого самовираження та вміння виконувати складні креативні завдання».

Мета статті: проаналізувати можливості використання персонального сайту викладача для організації самостійної пізнавальної діяльності студентів.

Виклад основного матеріалу. Одним із найактуальніших завдань навчального процесу у закладах освіти є «навчити вчитись», вміти здобувати знання самостійно. Тобто організація самостійної пізнавальної діяльності є однією із найважливіших складових навчального процесу. Зауважимо, що під самостійною пізнавальною діяльністю ми розуміємо діяльність студентів, яка полягає у визначенні мети, завдань, проблеми (самостійному або за допомогою викладача) на основі пізнавальних потреб та інтересів, мотивів, виборі власного пізнавального шляху, спрямованого на самостійне розв'язання поставлених завдань. А під організацією самостійної пізнавальної діяльності – відбір засобів, форм і методів, які стимулюють пізнавальну активність, забезпечення умов їх ефективності. [4, с. 47]

Як було зазначено, до засобів організації самостійної пізнавальної діяльності можна віднести освітні сайти. Зауважимо, що серед освітніх сайтів розрізняють такі види [3, с. 44]:

- Офіційні сайти органів управління;
- Сайти навчальних закладів та їх підрозділів: шкільні сайти, сайти факультетів та кафедр, сайти ВНЗ тощо;
- Культурно-освітні сайти: віртуальні бібліотеки, довідкові сайти бібліотек, колекції рефератів та інших наукових робіт, віртуальні журнали та газети, віртуальні музеї;
- Сайти для дистанційного навчання: центри дистанційної освіти, електронні підручники, тестові системи;
- Довідкові сайти: енциклопедії, словники, каталоги, інформаційно-довідкові ресурси;
- Тематичні сайти;
- Персональні сайти;
- Портали;
- Засоби спілкування (чати, форуми).

Для прикладу, розглянемо сайт кафедри математики та інформатики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського – www.vinmatcaf.com. До кінця 2011 року цей сайт використовувався викладачами і студентами тоді ще інституту математики, фізики і технологічної освіти (на жаль, через технічні проблеми він припинив своє існування). На цьому сайті, окрім довідкової інформації, розміщувалися робочі програми, методичні матеріали з усіх дисциплін, зокрема, конспекти лекцій, тексти лабораторних і практичних занять, методичні рекомендації для написання курсових і дипломних робіт, методичні рекомендації до практики роботи на комп'ютерах, посібники викладачів кафедри тощо. Крім того, за допомогою власного форуму студенти і викладачі могли спілкуватися на різноманітні теми. Цей сайт був потужним засобом організації самостійної пізнавальної діяльності студентів.

Зауважимо, що створити сайт викладача можна з використанням мови гіпертекстової розмітки HTML. Однак це вимагає знання цієї мови. Також можна створити сайт на основі готових шаблонів, скориставшись конструктором сайтів. Є багато безкоштовних таких програм, проте їх можливості досить обмежені. Крім того, можна створити сайт, не встановлюючи конструктор, за допомогою засобів Web 2.0.

Так, у статті [5] розглянуто створення персонального сайту в конструкторі сайтів uCoz, можливості його роботи та використання як навчально-методичного комплексу з окремих дисциплін.

Також персональні сайти зручно створювати, використовуючи Google Sites – сервіс від Google, що пропонує своїм користувачам послугу безкоштовного створення і розміщення сайтів у мережі Інтернет. Для оформлення сайту доступна велика кількість шаблонів веб-дизайну. Основна відмінність створення сайтів в Google Sites – це можливість доступу до роботи над сайтом декількох користувачів. Користувач-власник сайту може запрошувати інших користувачів для спільної роботи, розподіляти права доступу до матеріалів, використовувати на сайті інформацію з інших сервісів Google (Google Docs, Google Calendar, Picasa і т.д.). Google рекомендує сервіс Google Sites для створення сайтів освітніх установ або інших командних сайтів, у яких потрібне колективне редагування інформації. Зазначимо, що в статті [2] охарактеризовано основні хмарні сервіси компанії Google та розглянуто можливості створення веб-квествів за допомогою Google Sites.

Проведене нами опитування серед студентів спеціальностей «Математика» і «Фізика» факультету математики, фізики і технологій Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (загалом було опитано 132 студенти) виявило, що часто використовують Інтернет для навчання 88%. Крім того, 85% опитаних виявили бажання користуватися персональними сайтами викладачів із навчальною метою. Наше дослідження в черговий раз підтверджує те, що створення і використання персональних сайтів викладачів є необхідним для організації самостійної пізнавальної діяльності студентів. Тому після раптового припинення існування кафедрального сайту www.vinmatcaf.com (і неможливості його відновлення) було прийнято рішення у створенні персональних сайтів викладачів. Оскільки потрібно було терміново відновити налагоджений процес організації самостійної пізнавальної діяльності студентів з окремих дисциплін, то окремими викладачами кафедри математики та інформатики було створено персональні сайти за допомогою сервісу Google Sites:

<https://sites.google.com/site/sajtbakasm>,
<https://sites.google.com/site/sajtkovtonukgm>,
<https://sites.google.com/site/geometryvspu>,
<https://sites.google.com/site/sajtturzanskoieos>.

Варто зазначити, що на сайті ВДПУ було створено сторінку кафедри, де в інформації про викладачів було розміщено адреси цих сайтів. Тому студенту не обов'язково запам'ятовувати ці адреси.

Розглянемо власний сайт <https://sites.google.com/site/sajtkovtonukgm>. Цей сайт має доволі просту структуру, що дозволяє легко орієнтуватися і знаходити потрібну інформацію. Зокрема, на ньому створено сторінки дисциплін, підсторінки яких розділено за спеціальностями. Тут розміщено робочі програми дисциплін, тексти лабораторних і практичних робіт, завдання на обчислювальну практику, тести, корисні посилання тощо. Матеріали сайту використовуються студентами для підготовки до лекцій, лабораторних і практичних робіт, тестів і контрольних робіт тощо. Студенти мають можливість працювати онлайн з навчальними матеріалами на заняттях, вдома і в будь-якому іншому місці (за допомогою сучасних гаджетів). Відмітимо що для розміщення методичних матеріалів використовується сервіс хмарного зберігання даних Dropbox, який вже досить тривалий час використовується колективом факультету математики, фізики і технологій.

Всі методичні розробки, розміщені на цьому сайті, в електронному вигляді зберігаються також і в навчально-методичних комплексах відповідних дисциплін. Причому, в разі необхідності, їх можуть використовувати інші викладачі. І навіть якщо викладач немає свого сайту, то при бажанні створення і наповнення його за допомогою сервісу Google Sites не забере багато часу.

Зауважимо, що перевагою використання персонального сайту по відношенню до сайту навчального закладу або його підрозділу є те, що викладач є адміністратором свого сайту. Тоді як для зміни довідкової інформації та розміщення методичних матеріалів на сайті навчального закладу, як правило, доводиться звертатися до адміністратора сайту, що викликає певні незручності.

Висновки. Таким чином, у цій статті проаналізовано можливості створення і використання персонального сайту викладача для організації самостійної пізнавальної діяльності студентів. Результати дослідження дозволяють зробити висновок, що використання персонального сайту викладача дозволяє ефективно організувати самостійну пізнавальну діяльність майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін та оптимізувати навчальний процес.

Список використаних джерел

1. Карташова Л. А. Особистий сайт викладача – вимога часу // Освіта. Всеукраїнський громадсько-політичний тижневик. 3-10 лютого, 2010. С. 6.
2. Ковтонюк Г. М. Деякі аспекти використання хмарних сервісів у підготовці майбутніх учителів // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2014. Вип. 38. С. 315-319.
3. Ковтонюк Г. М. Роль освітніх сайтів у самостійній пізнавальній діяльності школярів та майбутніх учителів // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2010. Вип. 24. С. 44-50.

4. Ковтонюк Г. М. Формування професійної готовності майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін до організації самостійної пізнавальної діяльності як одна з передумов підвищення ефективності підготовки фахівців // Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки. 2010. Вип. 5 (191). С. 43-49.
5. Мартинюк Л. А. Персональний сайт викладача як засіб упровадження новітніх інформаційних технологій // Інформаційні технології і засоби навчання. 2014. Вип. 3 (41). С. 299-310.
6. Ткачук Г. В. Методика використання освітніх веб-ресурсів у процесі підготовки майбутніх учителів інформатики: Монографія. Умань : Вид. «Сочінський», 2011. 177 с.

References

1. Kartashova L. A. Teacher's personal site – requiring time // Education. Ukrainian social and political weekly. 3–10 February, 2010. 6 p. (in Ukrainian)
2. Kovtonyuk G. M. Some aspects of using cloud services in the training of future teachers // Modern information technologies and innovation methodologies of education in professional training: methodology, theory, experience, problems. 2014. Vol. 38. P. 315-319. (in Ukrainian)
3. Kovtonyuk G. M. Role of educational sites in independent cognitive activity of pupils and future teachers // Modern information technologies and innovation methodologies of education in professional training: methodology, theory, experience, problems. 2010. Vol. 24. P. 44-50. (in Ukrainian)
4. Kovtonyuk G. M. Forming of professional readiness of future teachers of physical and mathematical disciplines to organization of independent cognitive activity as one of pre-conditions of increase of efficiency of preparation of specialists // Cherkasy University Bulletin: Pedagogical Sciences. 2010. Vol. 5 (191). P. 43-49. (in Ukrainian)
5. Martyniuk L. A. Personal teacher's site as a means of new information technologies // Information Technologies and Learning Tools. 2014. Vol. 3 (41). P. 299-310. (in Ukrainian)
6. Tkachuk G. V. Method of using educational web resources in the process of preparing future teachers of informatics: Monograph. Uman : Publ. «Sochinsky», 2011. 177 p. (in Ukrainian)

PERSONAL SITE OF THE TEACHER AS AN EFFECTIVE MEANS OF THE ORGANIZATION OF INDEPENDENT COGNITIVE ACTIVITY OF FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL AND MATHEMATICAL DISCIPLINES

Galyna Kovtonyuk

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Ukraine

Abstract. *The article shows the importance of the use of the Internet in the educational process, in particular educational sites, given their classification. The methods of creating websites. The possibilities of using personal website for teacher organization of independent cognitive activity of future teachers of physical and mathematical Sciences. In particular, the experience of using your own website <https://sites.google.com/site/sajtkovtonukgm> for the organization of independent cognitive activity of students of physical and mathematical specialties of Vinnitsia state pedagogical University named after Mykhailo Kotsiubynsky created using the free cloud service Google Sites. Marked by its features, ease of creation and use students this site. Personal website of the teacher allows to optimize the educational process in the classroom and extracurricular time-efficient to organize independent cognitive activity of future teachers of physical and mathematical Sciences.*

Keywords: *organization of independent cognitive activity, future teachers of physical and mathematical disciplines, personal teacher's site, Google Sites service.*